

Memo

nummer
aan Gemeente Putten
van R. van den Heerik
datum 03 september 2012
project Bestemmingsplan Oostelijk Buitengebied Putten
projectnummer 240366
betreft Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inleiding/aanleiding

In het kader van het bestemmingsplan Oostelijk Buitengebied Putten is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld. Doel van deze beoordeling is om na te gaan in hoeverre zich als gevolg van het bestemmingsplan significante milieugevolgen kunnen voordoen.

Concreet gaat het om de volgende voorgenomen activiteiten binnen het bestemmingsplan die mogelijk m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn:

- uitbreiding van veehouderijen
- (kleinschalige) verblijfsrecreatie

	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluit
D 9	Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1., 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan bedoeld in artikel 17 van de wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
D10	De aanleg , wijziging of uitbreiding van a) nvt b) nvt c) vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d) permanente kampeer- en caravanterreinen	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1) 250.000 bezoekers of meer per jaar; 2) een oppervlakte van 25 hectare of meer; 3) 100 ligplaatsen of meer of 4) een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1., 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan bedoeld in artikel 17 van de wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
D 11.2	De aanleg, wijziging of ontwikkeling van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1: een oppervlakte van 100 hectare of meer, 2. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of 3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m2 of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1., 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.	De vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening
D 14	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan: 1) 40 .000 stuks pluimvee 2) 200 stuks mestvarkens 3) 750 stuks zeugen 4) 2700 stuks gespeende biggen 5) 5000 stuks pelsdieren 6)10000 stuks voedsters of 6000 vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd 7) 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar 8) 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar 9) 340 stuks melk-, kalf en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar 10) 1200 stuks vleesrunderen 11) 2000 stuks schapen of geiten 12)100 stuks paarden of pony's waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld 13) 1000 stuks struisvogels	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1., 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan bedoeld in artikel 17 van de wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn.

memonummer:

Wat is een vormvrije m.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang vroegtijdig en volwaardig in de plan- en besluitvorming in te brengen. De m.e.r. is altijd gekoppeld aan een besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie of een bestemmingsplan.

Een m.e.r. is een uitgebreide procedure, waarbij een uitgebreid onderzoek (MER) naar de milieueffecten (verkeer, geluid, natuur, water, etc.) wordt uitgevoerd. Een m.e.r.-beoordeling is een toets om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden, waardoor een m.e.r. nodig is.

In het Besluit m.e.r., die op 1 april 2011 is gewijzigd (zie kader), zijn in de bijlage, onderdeel C en D activiteiten opgenomen, waarbij op grond van artikel 7.8b van de Wet milieubeheer besloten moet worden of bij de voorbereiding van het plan of besluit voor die activiteiten een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. De voorgenomen activiteit welke het bestemmingsplan mogelijk maakt zijn niet opgenomen in onderdeel C, wel in onderdeel D onder verschillende categorieën (zie tabel, kolom 'activiteiten').

De ontwikkelingen vallen in alle gevallen onder de drempelwaarden (zie tabel, kolom 'gevallen'). Conform het gewijzigde Besluit m.e.r. dient, voor activiteiten die wel in de D-lijst zijn opgenomen, maar niet aan de drempelwaarden voldoen, een toets aan 'Bijlage III Europese richtlijn milieubeoordeling projecten' te worden uitgevoerd of er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden. Dit wordt een vormvrije m.e.r.-beoordeling genoemd.

Gewijzigd Besluit m.e.r.

Op 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. De aanleidingen hiervoor zijn:

- De uitspraak van het Europese Hof. Op 15 oktober 2009 heeft het Europese Hof een uitspraak gedaan, waarin staat dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r. - (beoordeling) uit te voeren. Ook een project dat onder de Nederlandse drempelwaarde zit kan belangrijke nadelige gevolgen hebben, als het bijvoorbeeld in of bij een kwetsbaar natuurgebied ligt. Inmiddels is deze reparatiewetgeving gepubliceerd.
- De modernisering van de m.e.r. wetgeving in 2010. Door deze wijziging worden minder activiteiten direct m.e.r.-plichtig. Wel is er vaker een m.e.r.-beoordeling nodig.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Er is een mogelijkheid gekomen om voor projecten die onder de richtwaarden van de D-lijst (voorheen drempelwaarden) zitten een procedureel eenvoudige m.e.r.-beoordeling te doen. Deze gaat volledig op in de moederprocedure;
- Een aantal C lijst-onderdelen, met name die gaan over 'ruimtelijke' ontwikkelingen zijn geheel of gedeeltelijk naar de D-lijst gegaan;
- Zowel in de C-lijst als in de D-lijst zijn sommige richtwaarden (die staan in kolom 2) veranderd. Ook zijn er bijvoorbeeld diercategorieën bijgekomen;
- Er staan meer algemene, rechtstreeks aan de Europese richtlijn, ontleende begrippen in de kolommen;
- Het overgangsrecht regelt dat als voor 1 april 2011 al bepaalde voorbereidingshandelingen zijn verricht, het oude recht blijft gelden.

(Bron: Commissie m.e.r., 2011)

Aanpak vormvrije m.e.r.-beoordeling

Onderhavige vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaat uit een toets aan Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten. In hoofdlijnen dient het project te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van het project;
2. Plaats van het project;
3. Kenmerken van het potentiële effect.

Bij het opstellen van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is gebruik gemaakt van de volgende informatie en onderzoeken:

- Voorontwerp bestemmingsplan Oostelijk Buitengebied Putten - toelichting en planregels (Oranjewoud 2012);
- Toetsing bestemmingsplan Oostelijk Buitengebied Putten; onderzoek in het kader van de natuurbeschermingswet en EHS (Voortoets, Oranjewoud aug. 2012).

memonummer:

De onderzoeksresultaten van bovengenoemde onderzoeken zijn gebruikt bij het opstellen van onderhavige vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Kenmerken van het project

In het geactualiseerde bestemmingsplan worden verleende vrijstellingen en vastgestelde wijzigingsplannen verwerkt, actuele beleidsontwikkelingen verankerd en er wordt bestemd conform de feitelijke situatie, voor zover deze legaal is. Het doel is het hebben van een actueel en helder bestemmingsplan dat gedurende de gehele planperiode (10 jaar) bruikbaar is.

Bij recht

Vanuit de m.e.r.-regelgeving relevante activiteiten die bij recht in het bestemmingsplan worden toegestaan zijn:

- Bed- en breakfast voorzieningen bij agrarische bedrijven en woningen

Afwijkings- of wijzigingsbevoegheden

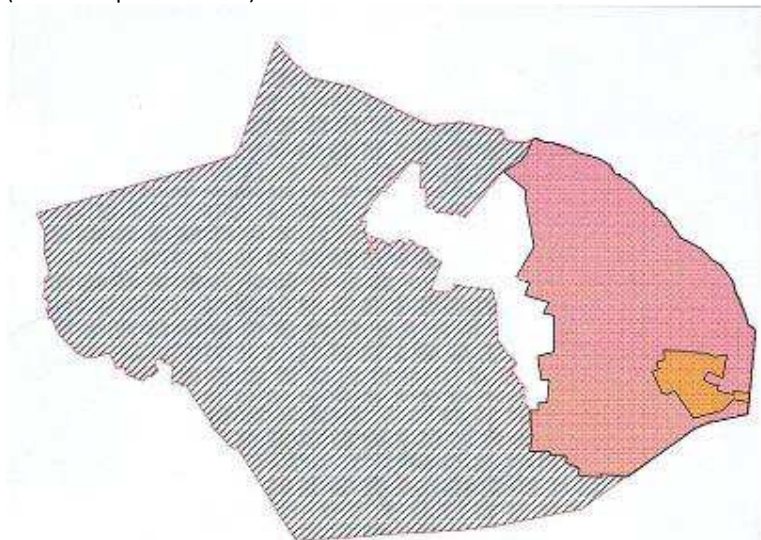
Vanuit de m.e.r.-regelgeving relevante activiteiten die per afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid worden toegestaan zijn:

- oppervlaktevergroting van het bouwvlak van een vijftal agrarische bedrijven binnen bestaand bouwvlak
- kleinschalig kamperen bij de boer

Het hobbymatig houden van dieren en het realiseren van paardenbakken zijn strikt genomen geen m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten, maar kunnen onder bepaalde omstandigheden wel leiden tot milieueffecten en worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling ook meegenomen in de effectbeschrijving.

Plaats van het project

Het plangebied omvat het oostelijk deel van de gemeente, waarbinnen ook het buurtschap Koudhoorn ligt. Het plangebied bestaat voornamelijk uit bosgebied, recreatie, woningen en enkele agrarische functies. In onderstaande afbeelding is het plangebied globaal weergegeven. Het plangebied bestaat uit het rode deel inclusief het oranje deel (buurtschap Koudhoorn).

Figuur Fout! Geen tekst met opgegeven opmaakprofiel in document.-1: *Globale ligging plangebied bestemmingsplan Oostelijk Buitengebied (het rode incl. oranje deel)*

Ligging ten opzichte van bij wet beschermde gebieden

De volgende bij wet beschermde gebieden maken onderdeel uit van het plangebied:

- *Natura 2000 - gebied De Veluwe (tevens ecologische hoofdstructuur)*
- *archeologisch waardevolle gebieden (AMK-terreinen)*
- *grondwaterbeschermingsgebied*

memonummer:

De Beschermden natuurmonumenten 'Mosterdveen' en 'Leemputten' binnen het Natura 2000-gebied Veluwe liggen bij Staverden, buiten het invloedsgebied van dit bestemmingsplan.

Kenmerken van potentiële effecten

Potentiële effecten van activiteiten die het bestemmingsplan rechtstreeks, dan wel door gebruikmaking van afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid mogelijk maken zijn verzuring, vermessing, verstoring, aantasting van het landschap en verkeersaantrekkende werking.

Aangezien er, behoudens het te realiseren nieuwe landgoed, geen nieuwe (grootschalige) bouwwerkzaamheden zullen plaatsvinden kan aantasting van de archeologisch waardevolle gebieden (AMK-terreinen) op voorhand worden uitgesloten.

Uitbreiding agrarische bedrijven en overige agrarische activiteiten

In het plangebied zijn 5 agrarische bedrijven gelegen. Potentiële effecten van de uitbreiding van agrarische bedrijven (stallen) zijn landschappelijk en ecologisch. Uitbreiding van agrarische bedrijven kan leiden tot verzuring en/of vermessing.

Aangezien de mogelijke ruimtelijke uitbreiding op zeer kleine schaal plaatsvindt, binnen de bestaande bouwvlakken en grotendeels binnen de bestaande landbouwenclave Koudhoorn, zijn significante effecten als gevolg van deze ontwikkelingsmogelijkheden uitgesloten.

In de voortoets is reeds aangegeven dat het Natura 2000 gebied de Veluwe gevoelig is voor de depositie van stikstof. Uitbreiding van agrarische activiteiten kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Deze toename kan mogelijk leiden tot verzuring en vermessing.

Hieronder is een overzicht gegeven van de uitbreidingsmogelijkheden die de 5 bedrijven nog hebben binnen de vigerende vergunning.

Het gaat om:

1	Arnhemse Karweg 10	stoeterij/manege/fokkerij	Uitbreiden in paarden mogelijk conform Wav
2	Drosteweg 14	Pelsdierfokkerij	Geen uitbreiding in nertsen mogelijk
3	Hessenweg 7	Rundveehouderij	Geen uitbreiding in vleeskalveren mogelijk
4	Hessenweg 17/17a	Gemengd bedrijf	Geen uitbreiding in vleeskalveren mogelijk, uitbreiding in rundvee conform Wav
5	Hoorneweg 6	stoeterij/manege/fokkerij varkenshouderij	Geen uitbreiding in varkens meer mogelijk

Binnen de vigerende vergunning kunnen dus alleen de paardenfokkerij aan de Arnhemse Karweg en het gemengde bedrijf aan de Hessenweg 17/17a hun dierenaantallen nog uitbreiden.

Bovengenoemde inrichtingen zijn alle gelegen in een zeer kwetsbaar gebied of de zone van 250 meter hieromheen zoals vastgelegd in de Wet ammoniak en veehouderij. Dit houdt in dat de bedrijven ten opzichte van hun huidige vergunning, in principe niet meer kunnen uitbreiden in ammoniakemissie, tenzij er wordt voldaan aan de uitzonderingsbepalingen zoals opgenomen in deze wet en de uitbreiding met ammoniak tevens mogelijk is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Indien er uitbreiding zal plaatsvinden betreft dit per definitie niet intensieve agrarische activiteiten, die niet leiden tot extra ammoniakemissie. Gezien de gestelde randvoorwaarden valt niet te verwachten dat zich belangrijke nadelige milieugevolgen zullen voordoen ten gevolge van de uitbreiding van de agrarische bedrijven.

memonummer:

Direct ten zuiden van de kern Krachtighuizen ligt de drinkwateronttrekking Putten. Het waterwingebied en het bijbehorende grondwaterbeschermingsgebied ligt volledig binnen de plangrenzen van het bestemmingsplan. Dit gebied heeft de gebiedsaanduiding Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied gekregen. In dit grondwaterbeschermingsgebied gelden beperkingen om infiltratie van eventuele verontreiniging (vermesting) in de grond (en uiteindelijk in het grondwater tegen te gaan).

Van de 5 agrarische bedrijven is alleen het bedrijf aan de Drosteweg 14 gelegen binnen het grondwaterbeschermingsgebied. Aangezien dit bedrijf binnen de huidige vergunning geen uitbreidingsmogelijkheden meer heeft kunnen effecten op het grondwaterbeschermingsgebied (uitspoeling van mest via het grondwater) worden uitgesloten.

Bij de bestemming Wonen-1 en Wonen-2 mag, indien er voldoende buitenruimte aanwezig is, de oppervlakte aan bijgebouwen ten behoeve van hobbyboeren vergroot worden. Naar schatting gaat het om 20-25 potentiële locaties. De omvang van de bijgebouwen mag niet meer dan 100 m² bedragen. In theorie kan er dus maximaal 2500 m² aan bijgebouwen voor hobbydieren bijkomen in het plangebied. Gezien de geringe omvang van de bijgebouwen is aantasting van het landschap vrijwel uitgesloten. Een potentieel effect is (cumulatieve) toename van de stikstofdepositie in de omliggende Natura 2000 gebieden en in het grondwaterbeschermingsgebied. Aangezien het gaat om activiteiten met geen/nauwelijks marktorientatie valt niet te verwachten dat het hobbymatig houden van dieren leidt tot een significante toename van dierenaantallen en ammoniakemissie. Bovendien is de spreiding van de potentiële bronnen over het gebied dusdanig, dat er zeer waarschijnlijk niet/nauwelijks sprake zal zijn van een verhoogde ammoniakconcentratie. Significant negatieve effecten zijn daarom niet te verwachten.

Binnen een bouwvlak bij een agrarisch- of woonperceel is een paardenbak onder bepaalde voorwaarden direct toegestaan. Ook de aanleg van een paardenbak buiten het bouwvlak is toegestaan met een omgevingsvergunning. Potentiële effecten van het gebruik en inrichting van een paardenbak zijn verstoring door licht en geluid op de beschermde avifauna van het Natura 2000 gebied en vermesting door paardenmest en extra verkeersbewegingen.

Woon- en agrarische bestemmingen die eventuele paardenbakken mogelijk maken, liggen buiten de invloedssfeer van de leefgebieden van de broedende boomleeuweriken en roodborsttapuiten. Een aantal gebouwen ter hoogte van de Grieteweg en Laak langs de noordelijke rand van het bestemmingsplan, raakt aan het leefgebied van de Nachtzwaluw. In de omgeving van genoemde woningen ontbreken echter de voor deze soort geschikte habitats (halfopen landschap), zodat de soort in dit deel van zijn leefgebied naar verwachting niet zal broeden. De staat van instandhouding van de soort is ongunstig. De gehele Veluwe vormt leefgebied voor de Zwarte specht en de Wespendif. Ze zijn beide gevoelig voor verstoring door licht en geluid, maar gezien de omvang ervan zal het negatieve effect van een paardenbak zeer beperkt zijn. Vanwege hun ruime verspreiding over het gebied, de beschikbaarheid van alternatief leefgebied en de gunstige staat van instandhouding van beide broedvogels, zal er door het gebruik van paardenbakken geen significant negatief effect optreden. Beschermde habitattypen zullen geen nadelig effect ondervinden, ook niet als gevolg van paardenmest, omdat ze op enige afstand van de bebouwing liggen

Het gebruik van een paardenbak zal mogelijk ook enige verkeersaantrekkende werking hebben. Omdat de bezoekersfrequentie naar verwachting zeer laag zal zijn, zullen de effecten verspreid over het gebied verwaarloosbaar klein zijn. Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.

Archeologie

In het plangebied komen gebieden voor met de dubbelbestemming 'Waarde- Archeologie'. Door middel van een stelsel van omgevingsvergunningen worden deze archeologische waardevolle gebieden beschermd. In het plangebied zijn geen bouwprojecten voorzien. Significant negatieve effecten op voorkomende archeologische waarden worden niet verwacht.

Bed & Breakfast voorzieningen en kleinschalig kamperen bij de boer

Onder Bed & Breakfast wordt verstaan een kleinschalige overnachtingaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Een Bed & Breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw en wordt gerund door de hoofdbewoner(s) van het betreffende huis. In het bestemmingsplan liggen er ca. 65 woonbestemmingen en 5 agrarische bestemmingen waar Bed & Breakfast mogelijk gemaakt kan worden. De helft van beide bestemmingen ligt in het buurtschap Koudhoorn. Bed & breakfast vindt plaats in bestaande woningen of bijgebouwen. Deze komen verspreid in het gebied voor en zijn gelimiteerd in omvang. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.

memonummer:

Onder kleinschalig kamperen wordt verstaan het inrichten en gebruiken van een terrein voor het plaatsen of geplaatst houden van ten hoogste 15 kampeermiddelen ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

Potentiële effect van Bed & Breakfast (B&B) en kleinschalig kamperen zijn de verkeersaantrekkende werking die ervan uitgaat en mogelijke verstoring. Een maximale benutting van de mogelijkheid om B&B aan huis te voeren, zou leiden tot 70 B&B eenheden. Naar verwachting zal dit in het hoogseizoen bij volledige bezetting (~ zomerperiode) 140 extra bezoekers opleveren. Over een geschat oppervlak van ca. 2000 hectare verhoogt dit de recreatiedruk met ongeveer 1 persoon/14 hectare, vooropgesteld dat alle B&B bezoekers binnen de plangrenzen van het Oostelijk Buitengebied haar dagelijkse vertier zoekt (wandelen, fietsen, e.d.). Omdat veel bezoekers uitzwermen over het gebied en merendeels bij een bezoek aan de Veluwe gebruik maken van de bestaande wandelpaden, kan gesteld worden dat deze activiteit zeer geringe (externe) effecten heeft op de natuurwaarden van de Veluwe. Ook de verkeersaantrekkende werking is beperkt.

Kleinschalig kamperen is naar verwachting slechts op een zeer beperkt aantal locaties mogelijk, aangezien kleinschalig kamperen alleen kan plaatsvinden op gronden die de bestemming agrarisch met waarden hebben en aansluiten op het agrarisch bouwvlak. Daarnaast is de omvang van een 'boerencamping' beperkt tot maximaal 15 kampeermiddelen (tent, auto of caravan). Er van uitgaande dat er vijf 'boerencampings' gerealiseerd kunnen worden, die in het hoogseizoen bij volledige bezetting per stuk 60 personen herbergen, leidt dit tot 300 extra bezoekers, ofwel 1 persoon/6 hectare. Ook hiervoor geldt dat gesteld kan worden dat deze activiteit zeer geringe (externe) effecten heeft op de natuurwaarden van de veluwe.

Significant negatieve effecten ten gevolge van Bed & Breakfasts en kleinschalig kamperen bij de boer zijn niet te verwachten.

Cumulatie met andere projecten

In en rond het plangebied vinden geen ontwikkelingen plaats die voor een cumulatie van effecten kunnen zorgen.

Conclusie

Toetsing van onderhavig plan aan de criteria van Bijlage III van de Europese m.e.r. richtlijn leidt tot de conclusie dat de beoogde ontwikkeling per saldo geen of zeer weinig negatieve milieugevolgen zal hebben. Significant negatieve effecten zijn daarom niet te verwachten. Voor het bestemmingsplan is geen plan-m.e.r. nodig is.